

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การประกอบธุรกิจของนิติบุคคล นอกจากจะต้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้กำไรจากการประกอบกิจการแล้ว นิติบุคคลยังคงมีหน้าที่ที่ต้องจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ของกรมสรรพากร อีกด้วย

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้มีการประกาศใช้ ณ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 โดยกำหนดให้นิติบุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด เพื่อจัดทำบัญชีของนิติบุคคลให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของนิติบุคคลนั้น ตามความเป็นจริง และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ส่วนด้านประมวลรัษฎากร ก็ได้มีการกำหนดให้นิติบุคคลมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากร อันได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ ซึ่งในการยื่นแบบแสดงรายการของนิติบุคคลนั้นมักจะมีปัญหาในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากภาษีทั้ง 2 ประเภทนี้ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปฏิบัติบางเรื่องที่แตกต่างกัน และมีความซับซ้อนต้องอาศัยการตีความ

นอกจากการปฏิบัติทางด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มจะมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติบางเรื่องที่แตกต่างกันแล้ว การปฏิบัติทางบัญชีซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในบางประเด็นยังมีความแตกต่างกับการปฏิบัติทางภาษีอากรอีกด้วย ซึ่งวิธีการปฏิบัติที่ต่างกันนี้อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความผิดพลาดในการจัดทำบัญชีหรือการปรับปรุงรายการเพื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล และอาจเกิดความสับสนในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มได้ ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจในการศึกษาปัญหาของผู้ทำบัญชี ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างระหว่างการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี กับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี ให้มีศักยภาพสูงขึ้น และช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัญหาของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาปัญหาของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีขอบเขตการศึกษาด้านการรับรู้รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น และศึกษาปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ฐานภาษี และภาษีซื้อ ที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างระหว่างการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี กับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร

นิยามศัพท์

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะทำได้ในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม โดยผู้ทำบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดไว้

ภาษีเงินได้นิติบุคคล หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากการมีเงินได้ของนิติบุคคล โดยมีฐานการจัดเก็บภาษีจากกำไรสุทธิ ซึ่งคำนวณได้จากรายได้หักรายจ่ายของกิจการที่เกิดขึ้นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิต การจำหน่ายหรือการให้บริการ โดยกำหนดให้ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการมีหน้าที่ในการเรียกเก็บภาษีจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ เพื่อนำส่งต่อกรมสรรพากร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี ให้มีศักยภาพสูงขึ้น และช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้